

Zelfsluitendheid techniekkasten in groepszorgwoning

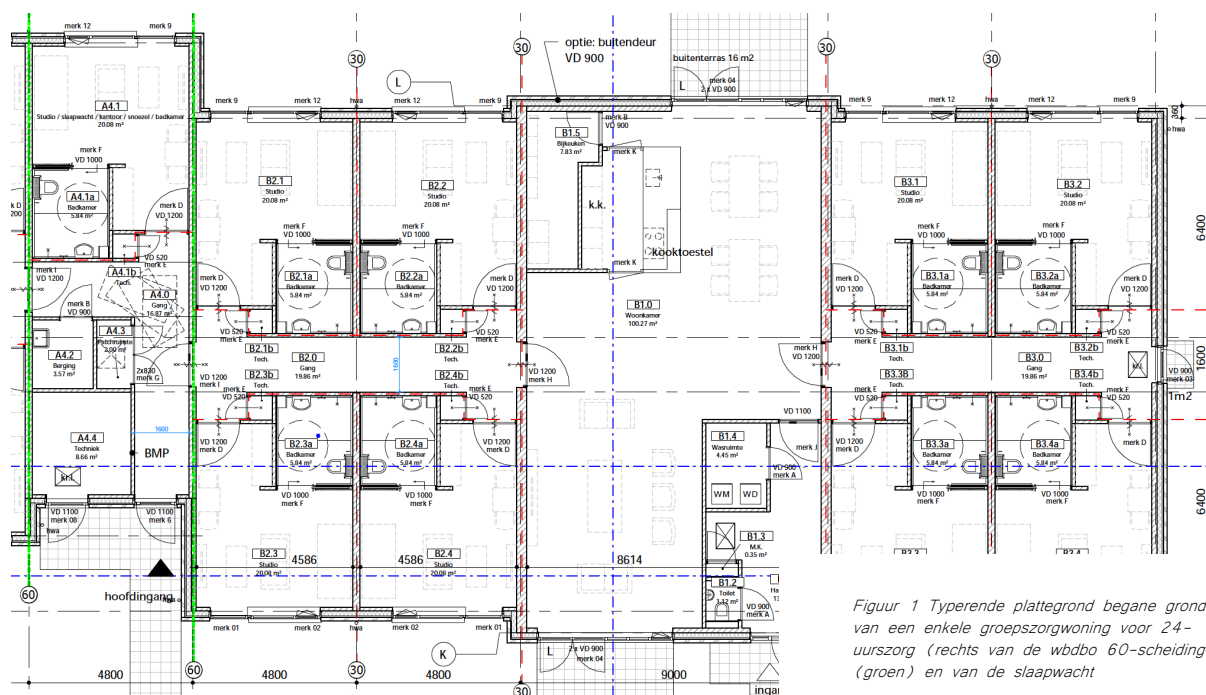
Advies 2601

Trefwoorden: Bbl, woongebouw, woonfunctie voor zorg, nieuwbouw, vluchtroute, zelfsluitende deuren
Datum: 8 april 2026
Status: Definitief

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

Beschrijving

Een zorginstelling heeft een landelijk toe te passen huisvestingsconcept laten opstellen voor woongebouwen voor zorgbehoevende bewoners. Dit huisvestingsconcept is o.a. toegepast in deze casus. Het gaat hier om een groepszorgwoning voor 24-uurszorg. De plattegrond hiervoor ziet eruit zoals hieronder weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 Typerende plattegrond begane grond van een enkele groepszorgwoning voor 24-uurszorg (rechts van de wdbdo 60-scheiding (groen) en van de slaapwacht

Naast elke toegangsdeur van een studio (wooneenheid) is een techniekkast gelegen. Deze techniekkast is altijd voorzien van een 30 minuten brandwerende deur, omdat de vereiste brandscheiding van elk beschermd subbrandcompartiment over deze deur van de techniekkast heen loopt. Dit is goed te zien in figuur 1.

De brandweer is van mening dat deze deuren van de techniekkasten, evenals de voordeuren van de studio's, zelfsluitend moeten worden uitgevoerd. Dit volgt, volgens de brandweer, uit artikel 4.218 eerste lid van het Bbl. De brandveiligheidsadviseur is het daar niet mee eens, omdat de deuren in de techniekkasten vrijwel altijd gesloten zijn. Het al dan niet zelfsluitend maken van deze deuren levert, wat de brandveiligheidsadviseur betreft, geen extra veiligheid op bij brand.

Zelfsluitendheid techniekkasten in groepszorgwoning

Advies 2601

■ Adviesvraag

Moeten de techniekkastdeuren zelfsluitend worden uitgevoerd of niet?

Standpunt belanghebbende

Uit notitie over huisvestingsconcept van 22 februari 2022

De functionele eis van artikel 4.218 lid 1 stelt dat een bouwwerk zodanige voorzieningen heeft dat de gebruikers bij brand tijdig het bouwwerk kunnen ontvluchten of op een andere manier in veiligheid kunnen worden gebracht. In de beoogde situatie betekent dit het voorkomen van deuren die in geopende stand verkeren, nadat deze zijn gebruikt voor het vluchten in geval van brand. De geopende deur kan resulteren in verspreiding van brand en rook in de aangrenzende ruimte en kan het vluchten langs de geopende deur belemmeren. Door het zelfsluitend uitvoeren van dergelijke deuren wordt invulling gegeven aan deze eis.

De deuren van de techniekkasten zijn in het dagelijks gebruik nagenoeg altijd gesloten en worden enkel geopend voor onderhoud door bijvoorbeeld een installateur (1 tot 2 maal per jaar) en door medewerkers, bijvoorbeeld om 's nachts de watertoevoer naar de badkamers van cliënten te kunnen afsluiten. Deze deuren worden niet gebruikt tijdens het vluchten en er kan vanuit worden gegaan dat de deuren, in geval van brand, gesloten zullen zijn. In deze situatie vervalt hiermee het nut van de zelfsluitendheid van de deur. Derhalve zal, ondanks het niet zelfsluitend uitvoeren van de deuren in de techniekkasten, een situatie ontstaan die niet onveiliger is dan eenzelfde situatie met zelfsluitende techniekkastdeuren.

Standpunt bevoegd gezag

Uit Adviesbrief brandweer van 18 september 2025

BBL Artikel 4.218 lid 1: Openingen in scheidingsconstructies met een bepaalde brandwerendheid, zouden de weerstand van zo'n constructie tegen branduitbreiding tenietdoen. Beweegbare constructieonderdelen, moeten daarom zelfsluitend worden uitgevoerd. Dit geldt voor de beweegbare constructieonderdelen van alle techniekruimten.

Uit aanvullende zienswijze per e-mail aan ATGB, van 12 januari 2026

De eerste aanvraag voor de vergunning is gedaan op 18-07-2025 en de notitie van de brandveiligheidsadviseur is van 22-02-2024. Tevens wordt in deze notitie verwezen naar een extra beschermde vluchtroute waar in deze casus geen sprake is van een extra beschermde vluchtroute. Hiermee sluit deze notitie van de brandveiligheidsadviseur niet aan bij deze casus.

Daarnaast willen wij opmerken dat de brandveiligheidsadviseur u niet de volledige stukken heeft gestuurd. In het begin van de aanvraagperiode zijn de deuren waarnaar de brandveiligheidsadviseur verwijst in zijn notitie ter sprake gekomen. De architect heeft toen aangegeven dat deze deuren niet gemeenschappelijk zijn waarmee artikel 4.218 lid 2 van toepassing is en deze deuren niet zelfsluitend hoeven te zijn. Hierop is ook geen zelfsluitendheid op die deuren meer geëist. Wel is aan de aanvrager telefonisch medegedeeld om te overwegen deze deuren wel zelfsluitend uit te voeren om rookverspreiding te voorkomen in geval er een brand in die technische ruimte zou ontstaan en iemand die deur opent en vergeet te sluiten. Dit is bovenwettelijk aan de aanvrager meegegeven en niet geëist. Uiteindelijk zijn er nieuwe documenten aangeleverd waarbij alle deuren van alle techniekruimten als zelfsluitend zijn aangegeven.

Zelfsluitendheid techniekkasten in groepszorgwoning

Advies 2601

Voor de deur van techniekruimte A4.1b (*in enkele beuk voor de slaapwacht tussen twee wdbbo-60-scheidingen, meest linkerbeuk in figuur 1 hierboven, red.*) hebben wij geëist dat deze deur zelfsluitend is. Op tekeningen zijn voor dit beschermd subbrandcompartiment verschillende gebruiksfuncties aangegeven. Voor deze gebruiksfuncties was artikel 4.218 lid 2 niet van toepassing. In deze casus is een beweegbaar constructieonderdeel in een inwendige scheidingsconstructie waarvoor een eis aan de weerstand tegen branddoorslag, weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag of weerstand tegen rookdoorgang geldt aanwezig namelijk de deur van ruimte A4.1b. Op basis van artikel 4.218 lid 1 moet dit beweegbare constructieonderdeel zelfsluitend zijn. Leden van artikel 4.218 geven hiervoor geen uitzondering. Ook met de motivatie die de brandveiligheidsadviseur in zijn notitie geeft, geeft de wet geen uitzondering hierop. De aanvrager heeft in deze casus geen verzoek tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel ingediend waardoor wij enkel aan de middelvoorschriften hebben getoetst.

■ Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 11 december 2025;
2. Notitie 'Huisvestingsconcept zorginstelling, betreft Drangers op deuren van techniekkasten, van 22 februari 2024, met kenmerk 240102-NOT versie 1, door de brandveiligheidsadviseur;
3. Plattegrond begane grond, schaal 1:100, met kenmerk 2013022/DO-100 van 9 september 2022, door de architect;
4. Adviesbrief brandweer van 18 september 2025, met kenmerk SAM-182361/Z2025-00003315;
5. Aanvullende zienswijze per e-mail door veiligheidsregio, van 12 januari 2026, gericht aan de ATGB.

3 / 5

■ Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- Uit de adviesaanvraag blijken verschillende aannames voor de aangehouden gebruiksfunctie te zijn gedaan. Volgens de brandweer gaat het om een groepszorgwoning voor 24-uurszorg. Volgens het adviesaanvraagformulier gaat het om een woonfunctie. De ATGB constateert dat de wooneenheden bedoeld zijn als onzelfstandige woonruimte: vanuit de wooneenheden (studio) kunnen via de interne gang een gedeelde woonkamer en een keuken worden bereikt. Van buitenaf zijn de wooneenheden uitsluitend via deze gedeelde voorzieningen en de interne gang bereikbaar. De ATGB is er daarom van uitgegaan dat de gedeelten met wooneenheden, tezamen met de gezamenlijke ruimten waarop deze zijn aangewezen, één woonfunctie voor zorg zijn.
- Het brandcompartiment waarin de ruimte voor de slaapwacht is gelegen, is op de plattegrond aangegeven met verschillende benamingen: 'studio/kantoor/snoozel', zonder de vermelding van een specifieke gebruiksfunctie als bedoeld in het Bbl. Deze ruimte is door de ATGB beschouwd als onderdeel van de woonfunctie voor zorg. Er ontstaat namelijk geen strijd met het Bbl als een tot een woonfunctie behorende ruimte wordt benut als 'studio/kantoor/snoozel', als die ruimte ten dienste staat van de woonfunctie. Dit is dan een gezamenlijke ruimte, omdat daarop meerdere wooneenheden in de woonfunctie zijn aangewezen.
- Volgens het adviesrapport van de brandveiligheidsadviseur zijn de gangen uitgevoerd als een extra beschermde vluchtroute. Dit is in dit advies als uitgangspunt aangehouden. De ATGB merkt echter op dat

Zelfsluitendheid techniekkasten in groepszorgwoning

Advies 2601

het niet nodig is om deze ruimte als extra beschermde vluchtroute aan te merken: er geldt volgens het Bbl namelijk geen verplichting om deze ruimte als zodanig aan te merken.

- Volgens de plattegrond van de begane grond liggen de techniekruimten in hetzelfde beschermde sub-brandcompartiment als de afzonderlijke wooneenheden. Dat wordt onderschreven door de in de tekening aangegeven brandscheiding ('30 minuten wdbdo') over de doorgang van de techniekruimte.
- Artikel 4.218 van het Bbl geeft voorschriften voor zelfsluitende constructie-onderdelen. Voor een woonfunctie voor zorg gelden alleen het eerste tot en met derde lid. Deze luiden als volgt:

Artikel 4.218 (zelfsluitende constructieonderdelen)

- 1. Een beweegbaar constructieonderdeel in een inwendige scheidingsconstructie waarvoor een eis aan de weerstand tegen branddoorslag, weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag of weerstand tegen rookdoorgang geldt, is zelfsluitend.*
- 2. Het eerste lid geldt niet voor een deur in een niet-gemeenschappelijke doorgang.*
- 3. Het tweede lid geldt niet voor een deur in een gezamenlijke doorgang.*

- Omdat er op elke techniekkast slechts één wooneenheid is aangewezen en dus ook niet meer dan één woonfunctie, is er noch sprake van een in artikel 2.7 bedoelde gezamenlijke ruimte, noch sprake van een gemeenschappelijke ruimte.
- Ad lid 1: De doorgangen naar de wooneenheden en de doorgangen tot de techniekkasten naast de doorgangen naar de wooneenheden, zijn in dit geval onderdeel van een inwendige scheidingsconstructie waarvoor een wdbdo-eis of eis aan rookwerendheid geldt.
- Ad lid 2: Volgens artikel 4.218 tweede lid, behoeft een deur in een niet-gemeenschappelijke doorgang niet zelfsluitend te zijn. In dit geval zijn de doorgangen naar de wooneenheden en naar de techniekruimten niet-gemeenschappelijk. Volgens artikel 4.218 tweede lid, hoeven de deuren in deze doorgangen daarom niet zelfsluitend te zijn.
- Ad lid 3: artikel 4.218, derde lid, regelt dat een deur in een gezamenlijke doorgang, in afwijking van het tweede lid, wél zelfsluitend moet zijn. Omdat de doorgangen in de techniekkasten niet-gezamenlijk zijn, is artikel 4.218, derde lid, niet van toepassing.
- Voor wat betreft de techniekruimte bij de slaapwacht (ruimtenr. A4.1b) wordt het volgende opgemerkt: de slaapwacht zelf ('studio/kantoor/snoozel') kan worden aangemerkt als een voorziening die ten dienste staat van alle wooneenheden in de woonfunctie. De techniekruimte A4.1b staat ten dienste van de slaapwacht. Dat maakt dat ook deze ruimten kunnen worden aangemerkt als gezamenlijke ruimten. In dat geval moeten zowel de deur van de slaapwacht als van de techniekruimte volgens de prestatie-eis in artikel 4.218 lid 3 zelfsluitend zijn.
- In deze casus kan echter de vraag worden gesteld of de deur naar de techniekruimte als 'doorgang', als bedoeld in het Bbl, moet worden aangemerkt. Dit doet niets af aan de hiervoor gestelde conclusies, maar maakt de route daarnaartoe veel eenvoudiger. Als de toegang tot de techniekruimte uitsluitend bedoeld is voor het uitvoeren van onderhoud, dan kan ervan worden uitgegaan dat er ten tijde van het voor een woonfunctie kenmerkende gebruik, geen sprake is van een beweegbaar constructie-onderdeel. Het uitvoeren van onderhoud, inspectie, het aflezen van meterstanden enz, zijn namelijk geen onderdeel van de kenmerkende activiteiten voor een woonfunctie. De deur is daarom te vergelijken met een inspectieluik, niet zijnde een beweegbaar constructie-onderdeel in een brand-/rookwerende scheidingsconstructie als bedoeld in artikel 4.218 van het Bbl. Op basis hiervan behoeft ook de deur naar de techniekruimte bij de slaapwacht (ruimtenr. A4.1b) naar het oordeel van de ATGB niet zelfsluitend te worden uitgevoerd.

Zelfsluitendheid techniekkasten in groepszorgwoning

Advies 2601

Overigens

De techniekruimten in deze casus behoeven volgens artikel 4.50 niet in een brandcompartiment te liggen en volgens artikel 4.51 geen afzonderlijk brandcompartiment te zijn.

■ Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de ATGB in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

Moeten de techniekkastdeuren zelfsluitend worden uitgevoerd of niet?

Nee, omdat er per techniekkast slechts één wooneenheid is aangewezen en dus ook niet meer dan één woonfunctie, is er noch sprake van een in een artikel 2.7 bedoelde gezamenlijke ruimte, noch sprake van een gemeenschappelijke ruimte. Dat betekent dat de deuren van de techniekkasten niet zelfsluitend behoeven te zijn.